

Amen

Het Hebreeuwse woord "Amen" betekent: "Zo zij het" of "Werkelijk". Het wordt in de Bijbel meestal onvertaald weergegeven. Alleen in de vier Evangeliën wordt het woord met "Voorwaar" vertaald. De Heere Jezus gebruikt dit woord dikwijls.

In het Oude Testament komt het woord "Amen" voor in Num. 5:22; Deut. 27:16-26 (12 maal); 1 Kon. 1:36; 1 Kron. 16:36; Neh. 5:13 en 8:7; Jer. 11:5 en 28:6. Ook in de Psalmen komt het voor: 41:14; 72:19; 89:53 en 106:48. Behalve in de genoemde Psalmen is dit woord vaak door mensen uitgesproken, die daarmee hun instemming betuigen met wat anderen zeiden.

In de Psalmen vinden we ook een ander gebruik van dit woord "Amen". De eerste drie Boeken van de Psalmen eindigen met lofprijzing en met de woorden "Amen, ja amen". Het vierde Boek eindigt met: "Amen, Halleluja".

Daders van het Woord

God wordt erdoor verheerlijkt, als degenen die door Zijn Woord bereikt worden, er hun "Amen" op zeggen en niet alleen hoorders van het Woord blijven, maar ook daders van het Woord worden. Wat een verschil zien we bijvoorbeeld tussen Jeremia en Jona, wat dit onderwerp betreft. Beiden hoorden het Woord van God om het te verkondigen. Jeremia antwoordde direct met: "Amen, Heere!" (Jer.11:1-5). Maar Jona stelde tegenover de duidelijke aanwijzingen van God zijn eigen wil en gedachten. Iets dergelijks vinden we in Maleachi. Op de duidelijke woorden en vermaningen van de Heere zeggen het volk en de priesters niet "Amen" maar iets anders: "En dan zegt gij...". Eigenlijk zeggen zij: "Ja, maar..." (Mal. 1:6,7,12; 2:14,17; 3:7,8,13).

Wat dit laatste betreft herhaalt de geschiedenis zich. Veel duidelijke uitspraken uit het Woord van God worden nu openlijk tegengesproken, in twijfel getrokken of zo verklaard dat ze geen gezag meer hebben! Hebben wij nog de moed om op alles wat Zijn Woord ons zegt "Amen" te zeggen? Nemen wij de Bijbel nog als het Woord van God? En laten wij dat zien, door ons aan dat Woord te onderwerpen? Het is duidelijk dat het geen waarde heeft als wij "Amen" zeggen, maar daar niet naar handelen.

In het Nieuwe Testament

In het Nieuwe Testament komt het woord "Amen" veel vaker voor dan in het Oude Testament. Alleen al in de Evangeliën komt het zestig maal voor. Het wordt regelmatig door de Heere Jezus gebruikt en dan vertaald met "Voorwaar". De Heere betuigt daarmee niet zijn instemming met wat anderen gezegd hebben, maar Hij gebruikt dit woord aan het begin van een zin en geeft daardoor Zijn woorden een bijzondere zeggingskracht. Wij vinden het woord "Amen" niet bij de Heere als een beëindiging van een gebed.

Amen als slot van een gebed

In het protestantse deel van de christenheid wordt dit woord alleen in de laatste betekenis gebruikt, namelijk aan het eind van een gebed. Meestal wordt het alleen uitgesproken door degene die het gebed uitspreekt. Uit 1 Kor. 14:16 blijkt dat men in de begintijd van de Gemeente een andere gewoonte had. Toen verwachtte men dat de aanwezigen "Amen" zeiden op een in het openbaar gesproken dankzegging of gebed. Dat komt overeen met de

gewoonte die wij aantreffen in het Oude Testament.

Dit legt een bijzondere verantwoording op degene die hardop een gebed of dankzegging uitspreekt. Zowel aan de geest als aan het verstand moet hierbij ruimte gegeven worden. De betreffende broeder moet zich op verstaanbare en begrijpelijke wijze uitdrukken, anders zijn de anderen niet in staat het gezegde op te nemen en met hun "Amen" te bekrachtigen. Hieruit volgt ook dat men luid genoeg moet spreken, opdat anderen het kunnen verstaan.

Vooraf in onze bidstonden wordt dit vaak uit het oog verloren. Zo komt het vaak voor dat een deel van de gebeden door anderen niet kan worden verstaan, omdat ze te zacht uitgesproken worden. Voor sommige broeders die maar een zachte stem hebben kan dit een moeilijke zaak zijn. Vooral in grote vergaderingen komt het geluid niet ver genoeg, omdat men bidt in geknielde houding. Dit bezwaar kan ondervangen worden als de betreffende broeder bij het bidden opstaat of tenminste zijn hoofd opheft in de richting van de aanwezigen. Als hij met gebogen hoofd spreekt tegen een stoel of een bank, kan men in een zaal de woorden vaak niet verstaan. Dat kan men de anderen niet aandoen, want daarvoor zijn ze niet gekomen!

Aan de andere kant moet ook vastgesteld worden dat een duidelijk "Amen" van de broeders en zusters soms ook achterwege blijft als het gebed wel duidelijk uitgesproken is en men er wel mee kan instemmen. Het schijnt mij toe dat deze slechte gewoonte bij ons toeneemt. Daarin moeten wij onszelf corrigeren.

In de Brieven

Ook in de Brieven komen doxologieën (lofprijzingen) voor, die eindigen met een "Amen". In deze gevallen besluit de schrijver zijn eigen dankzegging met zijn eigen "Amen" (Rom. 11:36; 16:27; Ef. 3:21). Ook gebruikt de apostel Johannes dit woord als bekrachtiging van zegenwensen en vermaningen. Zie onder andere Openb. 1:6,7; 5:14; 7:12; 19:4. In Openb. 1:8, waar de Heere Jezus Zelf spreekt, ontbreekt het woord "Amen" weer. In Openb. 3:14 vinden we het woord "Amen" als een zelfstandig naamwoord, als eigennaam van de Heere Jezus Zelf. Alleen Hij, als de enige Waarachtige, kan aanspraak maken op deze naam "Amen"

Ja en Amen

Over twee Bijbelgedeelten, waar de woorden "Ja" en "Amen" samen genoemd worden, namelijk 2 Kor. 1:20 en Openb. 22:20, wil ik nog iets zeggen.

Paulus schrijft, dat hij al eerder naar Korinthe had willen komen, maar dat hij dit plan had moeten uitstellen. Nu moesten de Korin-thiërs hier niet van denken dat Paulus het met zijn plan niet zo ernstig had genomen of dat hij lichtvaardig had gehandeld (2 Kor. 1:15,16). Zoiets komt onder mensen jammer genoeg maar al te vaak voor. Ons "ja" is niet altijd absoluut. Het bevat ook vaak een element van "nee". Het resultaat is dat men tegelijk "ja" en "nee" zegt. En dit gebeurt niet alleen in de politiek. Daar worden vaak beloften gedaan, waarmee men later nog alle kanten uit kan. Bekend is ook de methode om een twijfelachtig getuigenis te versterken door allerlei krachttermen. Hiervoor waarschuwt de Heere Jezus in Matt. 5:37. Ook Jakobus keurt deze gewoonte af (Jak. 5:12).

Beloften van God

Maar bij Paulus was geen sprake van deze slechte gewoonte. Hij had zich niet door het vlees laten leiden en daarom was er bij hem geen "Ja, ja en nee, nee". Het was de trouw van God

die verhinderde dat de woorden van Paulus ja én nee waren. Hij had de Korinthiërs Jezus Christus gepredikt in Wie geen ja en nee gevonden werd. In Hem is het alleen maar ja (vers 17-19). Dan zegt Paulus in vs.20: "Want hoeveel beloften van God er ook zijn, in Hem is het ja; daarom is ook door Hem het amen, tot heerlijkheid van God door ons". Dat het woordje "Ja" in dit vers betrekking heeft op Christus blijkt duidelijk uit het voorafgaande vers. De vraag is nog of het woord "Amen" ook op Hem betrekking heeft, of dat het in verband staat met de woorden "door ons".

Op wie slaat het woord "amen" hier?

Beide meningen hebben hun aanhangers. Uit de tekst van de El-berfelder vertaling blijkt dat het slaat op Christus, terwijl een voetnoot daar de tweede verklaring ondersteunt. Dit verschil in uitleg komt, omdat men verschillende handschriften gebruikt. Wat staat er nu precies in vs.20?

- a) Alle beloften van God zijn in Christus "ja" en daarom zijn ze volkomen betrouwbaar.
- b) Het geloof in Hem bewerkt bij ons het gelovige "Amen", dus een volkomen aanvaarden van de beloften.
- c) Dat heeft de verheerlijking van God tot gevolg.

In de bij ons bekende beschouwingen heb ik heel weinig over dit onderwerp kunnen vinden. Alleen Grant schijnt de tweede opvatting te delen, terwijl Voorhoeve het "Amen" op Christus toepast.

"Amen" door ons uitgesproken

Persoonlijk geloof ik, dat het "Ja" op Christus betrekking heeft en het "Amen" van ons komt. Natuurlijk wordt het door Hem in ons bewerkt. Wij hebben hierbij niet de geringste reden om te roemen.

Ter ondersteuning van mijn mening nog het volgende:

1. De verzen 19 en 20 stemmen met elkaar overeen. Het is "ja" in Hem.
2. Het woord "ja" drukt een volkomen zekerheid uit en heeft geen bevestigend of versterkend "Amen" meer nodig.
3. De beide voorzetsels "in" die voor "ja" en voor "Amen" staan, zijn in het Grieks verschillende woorden. Het tweede "in" wordt bijna altijd met "door" vertaald, wat ook gebeurd is in onze herziene "Voorhoeve"-vertaling). Als men nu het woord "Amen" op Christus laat slaan, komt de volgende uitdrukking "door ons" niet tot zijn recht. Het zou dan moeten slaan op de apostelen.
4. Het "ja" in Hem en het "Amen" door ons stemt ook overeen met andere door ons besproken Bijbelplaatsen.

De Heere Jezus komt spoedig

Wij willen nu naar de tweede tekst kijken, waar "Ja" en "Amen" samen voorkomt: "Hij die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom spoedig! Amen, kom, Heere Jezus" (Openb. 22:20). Hier is het volkomen duidelijk dat het "ja" wordt uitgesproken door de verheerlijkte Heere in de hemel en het "Amen" door de gelovigen die nog op de aarde zijn. In Hem is het "ja", dat wil zeggen: bij Hem is alles vast en zeker, Hij is volkomen betrouwbaar. Dit "ja" gaat hier vooraf aan de woorden: "Ik kom spoedig". De Heere belooft ons dat Hij spoedig terug zal komen. Wat een absolute zekerheid ligt er in deze belofte van de Heere! Geen wonder dat hierop

het antwoord volgt: "Amen, kom, Heere Jezus!"

De verwachting verflauwde

Dit is de enige reactie die Zijn hart kan verheugen. In de begintijd van de Gemeente leefden de gelovigen in deze verwachting. De Thessalonikers hadden zich van de afgoden tot God bekeerd om de levende en de waarachtige God te dienen en Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten. Helaas is de Gemeente niet meer in deze toestand gebleven. De verwachting van de wederkomst van de Heere verflauwde. En tegelijkertijd gaf men ook de afzondering van de wereld prijs en diende men de Heere niet meer met een volkomen hart. De Heere Jezus heeft deze toestand Zelf voorzien, door middel van gelijkenissen (Matt. 24:44-25:13).

Gaat uit, Hem tegemoet!

Ondertussen heeft ook het geroep te middernacht weerklonken: "Zie, de bruidegom! Gaat uit, Hem tegemoet!" Het profetische Woord werd weer op de kandelaar geplaatst en duizenden ontvingen daardoor licht. Deze toekomstverwachting heeft niet alleen de harten van de gelovigen verheugd, zij heeft ook een geweldige invloed uitgeoefend op de levenshouding van deze gelovigen. Ook op hun houding tegenover elkaar en tegenover de wereld. Wat zijn er in die tijd veel liederen ontstaan die spreken over het verlangen naar de spoedige komst van de Heere Jezus: "Amen, kom, Heere Jezus!"

Verwachten wij de Heere?

Kennen wij deze waarheid nog? En wat nog belangrijker is, leven wij nog in de verwachting dat Zijn wederkomst spoedig zal worden vervuld? Vindt Zijn oproep nog weerklank in onze harten? Of is deze verwachting van de spoedige komst van de Heere bij ons een zaak van het verstand geworden, iets wat we zo goed weten, maar wat geen invloed meer heeft op ons hart en op ons leven?

Er worden ons in de Schrift veel beloften gegeven, die alle zeker en vast zijn in Hem. De hele Bijbel door vinden we zulke beloften. En dit geweldige Boek eindigt met deze geweldige belofte: "Ja, Ik kom spoedig!" Mocht Zijn Goddelijk "ja" zo in onze harten doordringen, dat ons "Amen" daar direct op volgt: "Amen, kom, Heere Jezus!"